

Archeologienota

Lierde, Schoolstraat

Deel 2: Programma van Maatregelen

Inhoud

1	Administratieve gegevens	1
2	Overzicht maatregelen.....	2
3	Gemotiveerd advies.....	3
3.1	Datering en interpretatie onderzoeksterrein	3
3.2	Waardering archeologische vindplaatsen	3
3.3	Impactbepaling	4
3.4	Bepalingen van de maatregelen	4
3.4.1	Kennispotentieel verder (voor)onderzoek	4
3.4.2	Volledigheid van het vooronderzoek.....	5
3.4.3	Keuze verder vooronderzoek	5
4	Programma van Maatregelen	7
4.1	Administratieve gegevens advieszone.....	7
4.2	Onderzoeksopdracht	7
4.2.1	Afbakening onderzoeksterrein	7
4.2.2	Onderzoeksdoelstellingen.....	8
4.2.3	Onderzoeksvragen	8
4.3	Maatregelen proefsleuvenonderzoek	10
4.3.1	Methoden en technieken.....	10
4.3.2	Eventuele afwijkende methodiek.....	11
4.4	Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk.....	13
4.5	Sloopvoorwaarden	13
4.6	Potentieel vervolgtraject na archeologisch vooronderzoek.....	14
5	Lijsten.....	15
5.1	Plannenlijst.....	15
5.2	Tabellenlijst	15
6	Bibliografie	16

1 Administratieve gegevens

Algemeen

Naam site	Lierde, Schoolstraat
Ligging	Schoolstraat 9 en Neerstraat, gemeente Lierde, provincie Oost-Vlaanderen
Kadaster	Gemeente Lierde, Afdeling 1 Sint-Maria-Lierde, Sectie B, Percelen 812/2 g2 partim, 813/2 g2, 813/2 k2, 813/2 l2, 813/2 w partim, 813g partim en 814s partim
Projectnummer BAAC Vlaanderen	2023-0346
Reeds uitgevoerd vooronderzoek	Bureauonderzoek (2023B285)
Bewaarplaats archief	/

Actoren

Auteur	Alice-Jan Hellinx
Betrokken actoren	Alice-Jan Hellinx
Betrokken derden	/

Plangebied

Oppervlakte plangebied	6.382 m ²
Oppervlakte advieszone	6.382 m ²
Kartering gewestplan	Woongebieden met een landelijk karakter (0102)

Alle in dit document gebruikte plannen zijn afkomstig uit de catalogus van Geopunt Vlaanderen¹, tenzij anders vermeld.

¹ GEOPUNT VLAANDEREN 2023 – administratief, historisch, orthofotografisch

2 Overzicht maatregelen

Advies	Oppervlak / aantal	Tijdstip	Voorwaarde
Proefsleuven	Ca. 12,5% van 6.382 m ²		Aktename van de archeologienota + sloop huidige bebouwing aan de Schoolstraat ²

² Zie hoofdstuk 4.5

3 Gemotiveerd advies

3.1 Datering en interpretatie onderzoeksterrein

Het plangebied ligt tussen de Schoolstraat, de Neerstraat en de Steenweg in het centrum van Lierde en wordt langs de meeste zijden begrensd door woningen met tuinen. Het terrein bestaat uit verschillende percelen, waarvan de meeste momenteel onbebouwd zijn. Enkel op het meest westelijke perceel staat een huis met aanpalende tuin langs de Schoolstraat. Het geheel ligt in een eerder landelijke omgeving, waarbij het centrum langs enkele straten dichtbebouwd is, met daarrond plaats voor akkers en weilanden. Het plangebied zelf bevindt zich op de flank van een heuvelrug.

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek en de historische kaarten is gebleken dat de percelen sinds de 18de eeuw in gebruik waren als akker- of grasland en op het ene huis langs de Schoolstraat na, onbebouwd gebleven zijn. Wel is aangetoond dat de omgeving omwille van het reliëf erosiegevoelig is. Mogelijk is het terrein in het verleden ook onderhevig geweest aan erosieprocessen. Verder zijn er geen historische aanwijzingen dat het bodembestand binnen het plangebied sterk aangetast zou zijn.

In 2016 werd voor een groot deel van het huidige plangebied een archeologienota opgesteld. Het betreft de reeds in akte genomen archeologienota *Lierde, Neerstraat* (AN ID1583³). Deze werd opgesteld voor een verkaveling binnen de percelen en omvatte een bureauonderzoek en een landschappelijk bodemonderzoek. De vier boringen zijn toen voldoende verspreid binnen het terrein geplaatst om de resultaten ervan te kunnen overnemen en op het huidige plangebied te projecteren.

De boringen worden gekenmerkt door een lemige bodem zonder profielontwikkeling (AC profiel). Verder bleek dat het terrein effectief relatief onverstoord was. Wel zijn er sporen van erosie en colluviale processen vastgesteld; de mate ervan kon moeilijk vastgesteld worden. Ze zijn niet van dien aard dat er geen archeologische grondsporen meer aanwezig kunnen zijn. De kans op het aantreffen van intacte steentijdvindplaatsen bleek zeer klein, er is immers geen bewaarde paleobodem waargenomen.

3.2 Waardering archeologische vindplaatsen

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal kan niet met zekerheid gezegd worden of er archeologische waarden in het plangebied aanwezig zijn. Het plangebied werd niet specifiek bij naam vermeld in de historische bronnen.

In de omgeving zijn een aantal archeologisch waarden en onderzoeken gekend. Het blijft echter moeilijk om een inschatting te maken van de te verwachten archeologische sporen binnen het plangebied. Toch zijn er elementen uit deze bureaustudie die op de mogelijke aanwezigheid van archeologische resten wijzen.

Steentijd: Uit het bureauonderzoek blijkt dat de paleolandschappelijke ligging van het plangebied een verhoogde verwachting op steentijd materiaal of -sporen creëert. Het gaat immers om een terrein op de flank van een heuvelrug in de nabijheid van waterlopen, wat een gunstige locatie is voor steentijdbewoning of -activiteit. In het kader van de eerdere archeologienota voor een groot deel van het huidige plangebied werd reeds een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd (AN ID1583⁴). De resultaten ervan wezen op een lemige bodem zonder profielontwikkeling, de kans om nog intacte steentijdvindplaatsen aan te treffen is dus zeer klein. De verwachting voor resten uit de steentijd

³ DE KETELAERE et al. 2016

⁴ DE KETELAERE et al. 2016

binnen het plangebied wordt dus op basis van de resultaten uit het landschappelijk bodemonderzoek als zeer laag ingeschat.

Metaaltijden en Romeinse periode: Ook hier is de landschappelijke ligging van het terrein aantrekkelijk voor vestiging. Uit de metaaltijden zijn in de omgeving op de CAI of via archeologisch onderzoek uitsluitend losse vondsten gekend. Tijdens een veldkartering op enige afstand zijn mogelijk twee Romeinse villa's vastgesteld. Op een andere locatie zijn crematiegraven uit deze periode aangetroffen. De verwachting voor resten uit deze perioden is matig tot middelhoog.

Middeleeuwen en nieuwe-nieuwste tijd: Uit de vroege en volle middeleeuwen zijn geen bewoningsresten in de omgeving gekend. De verwachting voor dergelijke resten is dan ook gematigd, maar zeker niet uitgesloten.

Uit de late middeleeuwen en jongere periodes gaat het bij de omringende archeologische waarden eerder om de aanwezigheid van bouwwerken zoals een kerk, een klooster en een steenbakkerij. Dit zijn lokale fenomenen en ze hebben geen directe weerslag op het plangebied. Historische kaarten geven immers aan dat het terrein vanaf de 18de eeuw onbebouwd blijft. Resten van grootschalige bouwwerken uit deze periode zijn dus niet te verwachten op basis van het gekende kaartmateriaal. Het is wel mogelijk dat sporen van landbouw of ander terreingebruik uit deze periode nog aanwezig zijn binnen het plangebied.

3.3 Impactbepaling

Aangezien het om een verkavelingsaanvraag gaat, wordt uitgegaan van een volledige verstoring van de percelen binnen de contour van de verkaveling en is er bijgevolg een impact op het bodemarchief. De interne indeling van de verkaveling kan nog wijzigen en heeft geen invloed op deze impactanalyse.

3.4 Bepalingen van de maatregelen

3.4.1 Kennispotentieel verder (voor)onderzoek

Naast het inschatten van de archeologische verwachting is het belangrijk om het potentieel op kennisvermeerdering nader te bekijken. Dit wil zeggen dat geanalyseerd wordt in welke mate het uit te voeren onderzoek kan bijdragen tot concrete kenniswinst. Het potentieel op kennisvermeerdering wordt bepaald door de impact van de geplande werken af te wegen tegenover de archeologische verwachting.

Binnen het plangebied zijn geen concrete aanwijzingen voor historische verstoringen, de percelen zijn sinds lang onbebouwd gebleven, op de recente woning aan de Schoolstraat na. Het terrein zal verkaveld worden wat een totale verstoring van het bodemarchief impliceert. Hierbij worden eventueel in het plangebied aanwezige archeologische waarden vernietigd.

Het kennispotentieel voor intacte steentijdsites binnen het plangebied is zeer laag. Binnen een groot deel van het huidige plangebied werd reeds een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd (AN ID1583⁵). Hierbij zijn vier boringen geplaatst. Zij werden gekenmerkt door een lemige bodem zonder profielontwikkeling (AC profiel). De kans op het aantreffen van intacte steentijdvindplaatsen bleek dus zeer klein, er is immers geen bewaarde paleobodem waargenomen binnen de percelen. Verder onderzoek in het kader hiervan is niet aangewezen.

Voor vondsten en sporen voor alle perioden vanaf de metaaltijden wordt het potentieel op kennisvermeerdering als middelhoog ingeschat, dit gezien de ligging van het onderzoeksterrein op de

⁵ DE KETELAERE et al. 2016

flank van een heuvelrug in de nabijheid van enkele waterlopen. Vermoedelijk was het plangebied sinds lange tijd interessant voor ingebruikname door de mens. Indien binnen het plangebied archeologische vondsten, sporen of structuren aan het licht komen uit de metaaltijden, de Romeinse periode of de middeleeuwen kan dit een grote vermeerdering zijn van kennis, niet alleen voor het plangebied maar ook voor de directe omgeving. Dergelijke locaties zijn in de nabije omgeving tot op heden nog niet vaak aangetroffen.

De aanwezigheid van resten uit de late middeleeuwen en de nieuwe tijd kent een matig potentieel, in de omgeving zijn reeds enkele resten uit deze periode aangetroffen. Mogelijk brengt bijkomende informatie nieuwe inzichten voort over het landgebruik in deze periode. Resten van bouwwerken met een lokale weerslag vanaf de late middeleeuwen zijn niet te verwachten op basis van het gekende kaartmateriaal. Het is echter niet uitgesloten dat bodemsporen, daterend vanaf de late middeleeuwen zich binnen het plangebied bevinden.

Verder onderzoek zou dus een grote aanvulling kunnen betekenen op de karige archeologische informatie van de regio. De investeringen die gepaard gaan met verder archeologisch onderzoek staan in verhouding tot de mogelijke resultaten die dergelijk onderzoek naar verwachting zal opleveren.

3.4.2 Volledigheid van het vooronderzoek

Op basis van het uitgevoerde archeologisch vooronderzoek is er onvoldoende informatie over de aan- of afwezigheid van een archeologische site. Het kennispotentieel kon onvoldoende bepaald worden. Volgens de beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek⁶ is verder vooronderzoek aangewezen.

3.4.3 Keuze verder vooronderzoek

Tabel 1: Overzicht van de keuze onderzoeksmethode.

METHODE	MOGELIJK	NUTTIG	SCHADELIJK	NOODZAKELIJK	MOTIVATIE
PROEFSLEUVEN ONDERZOEK	JA	JA	NEE	JA	PROEFSLEUVENONDERZOEK IS DE MEEST GESCHIKTE METHODE OM DE ONDERZOEKSVRAGEN EFFICIËNT EN VOLLEDIG TE BENADEREN.

De bodemgesteldheid van het terrein werd reeds vastgesteld tijdens een landschappelijk bodemonderzoek dat uitgevoerd werd binnen een groot deel van het huidige plangebied (AN ID1583⁷). De vier boringen zijn toen voldoende verspreid binnen het terrein geplaatst om de resultaten ervan te kunnen overnemen en op het huidige plangebied te projecteren. De kans op het aantreffen van intacte steentijdvindplaatsen bleek zeer klein, er is dan ook geen noodzaak voor het uitvoeren van verder onderzoek specifiek naar steentijdwaarden. Er kunnen wel nog archeologische grondsporen aanwezig

⁶ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2020 fig.3

⁷ DE KETELAERE et al. 2016

zijn op het terrein, waardoor een vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven wordt geadviseerd.

4 Programma van Maatregelen

4.1 Administratieve gegevens advieszone

Naam site	Lierde, Schoolstraat		
Ligging	Schoolstraat 9 en Neerstraat, gemeente Lierde, provincie Oost-Vlaanderen		
Kadaster	Gemeente Lierde, Afdeling 1 Sint-Maria-Lierde, Sectie B, Percelen 812/2 g2 partim, 813/2 g2, 813/2 k2, 813/2 l2, 813/2 w partim, 813g partim en 814s partim		
Coördinaten	Noordwest:	x: 111425,07	y: 167427,79
	Noordoost:	x: 111604,82	y: 167427,79
	Zuidwest:	x: 111425,07	y: 167346,35
	Zuidoost:	x: 111604,82	y: 167346,35
Oppervlakte advieszone	6.382 m ²		

4.2 Onderzoeksoopdracht

4.2.1 Afbakening onderzoeksterrein

Het volledige plangebied, met een oppervlakte van ca. 6.380 m², wordt geadviseerd voor verder onderzoek.

Plan 1: Plangebied met afbakening van de advieszone voor verder onderzoek (digitaal; 1:1; 09/03/2023).

4.2.2 Onderzoeksdoelstellingen

De doelstellingen van het verder vooronderzoek zijn dezelfde als de algemene doelstellingen van het vooronderzoek, zijnde het vaststellen van de aan- of afwezigheid van een archeologische site en de karakteristieken en bewaringstoestand van deze site, alsook een analyse van de relatie met het landschap, de waarde en de impact van de geplande werken.

4.2.3 Onderzoeksvragen

Bodem en paleolandschap

- Welke bodemhorizonten worden in de profielen aangetroffen en wat is de genese ervan? Welke zijn de bodemprocessen die hiermee geassocieerd worden?
- Vertegenwoordigen deze horizonten relevante archeologische niveaus?
- Indien deze horizonten relevante archeologische niveaus omvatten:
  - o Wat is de aard van dit niveau?
  - o Heeft dit niveau een duidelijke begrenzing?
  - o Wat is de bewaringstoestand van dit niveau?
  - o Wat is de impact van de geplande graafwerken op dit niveau?
- Komen deze waarnemingen overeen met de resultaten van het uitgevoerde landschappelijk bodemonderzoek in archeologienota *Lierde, Neerstraat (AN ID1583)*⁸? Zijn er verschillen of gelijkenissen?

Sporenbestand

- Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?

Verder archeologisch onderzoek

- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:

⁸ DE KETELAERE et al. 2016

- Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

4.3 Maatregelen proefsleuvenonderzoek

4.3.1 Methoden en technieken

Algemene bepalingen

Voor de algemene bepalingen aangaande de uitvoering van proefsleuvenonderzoek wordt verwezen naar de relevante hoofdstukken in de Code van Goede Praktijk.

Specifieke methodologie

Inplanting proefsleuven

De methode van parallelle proefsleuven wordt gebruikt. Over het terrein worden systematisch parallelle proefsleuven van 1,80 m breed aangelegd met een tussenafstand van maximaal 15 meter. De proefsleuven worden aangelegd rekening houdend met de contouren van de te onderzoeken percelen en in de mate van het mogelijke de topografie. Daarbij worden de proefsleuven zo veel mogelijk dwars over de lokale rug in het landschap aangelegd. Op deze manier maken de proefsleuven een transect op het landschap. De precieze locatie van bijkomende kijkvensters bij deze proefsleuven is vrij te bepalen op basis van het aangetroffen sporenbestand.

Oppervlakte en dekkingsgraad onderzoek

Er wordt ca. 420 m lopende meter proefsleuven ingepland, goed voor 760 m² onderzochte oppervlakte. Het totale terrein is 6.382 m² groot. Op deze manier wordt met de proefsleuven 11,90 % van het terrein onderzocht. De bedoeling is om met de proefsleuven en de kijkvensters ca. 12,5% van het terrein te onderzoeken.

De inplanting van de proefsleuven kan afhankelijk van de terreinomstandigheden nog aangepast worden. De precieze oppervlakte en dekkingsgraad van de sleuven zal dan ook afwijken. Volgende regel blijft van toepassing: de proefsleuven moeten ongeveer 10% van het plangebied bedekken. De bedoeling is om met de proefsleuven en de kijkvensters ca. 12,5% van het terrein te onderzoeken.

Selectie vondsten

Alle vondsten die tijdens de aanleg van de proefsleuven en het opschaven, couperen en afwerken van de sporen worden aangetroffen, worden verzameld en geregistreerd. Bij relevante archeologische sporen of bodemeenheden wordt daarenboven actief op zoek gegaan naar vondsten. Enkel in sporen met een duidelijk recente ouderdom worden niet alle vondsten systematisch ingezameld.

Staalname

Er worden in regel geen stalen genomen tijdens het onderzoek. Enkel gevoelige en relevante archeologische sporen of bodemeenheden worden indien gewenst bemonsterd. Deze bemonstering kadert echter niet binnen het beantwoorden van de onderzoeksvraagstelling zoals geformuleerd in de onderzoeksvragen. Dergelijke staalname en mogelijke verdere analyse van deze stalen dient dan ook bijkomend gemotiveerd te worden en gekaderd te worden binnen bijkomende onderzoeksvragen.

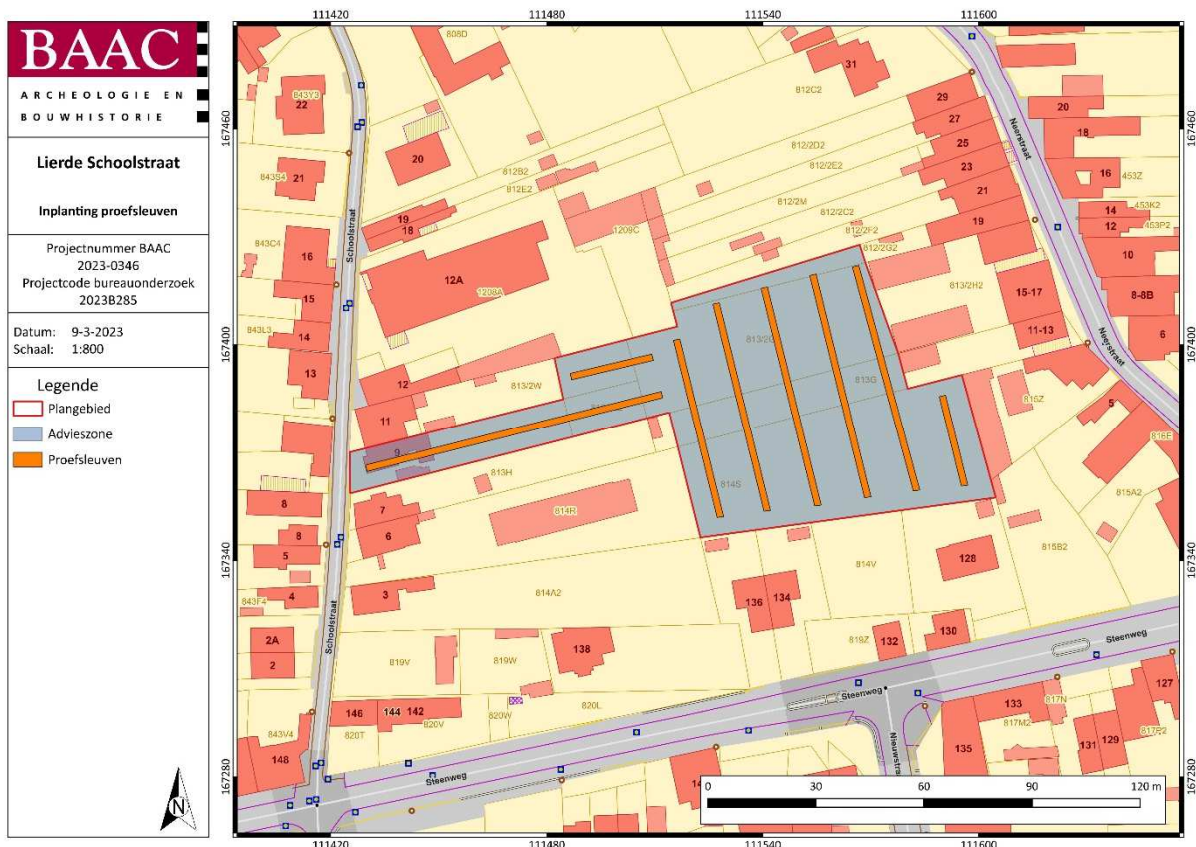
Referentieprofielen

Tijdens het proefsleuvenonderzoek worden profielen geregistreerd, teneinde een zo representatief mogelijk beeld te bekomen van de bodemkundige en quartairgeologische opbouw van het plangebied. Rekening houdende met de natuurlijke, archeologische en technische omstandigheden worden deze

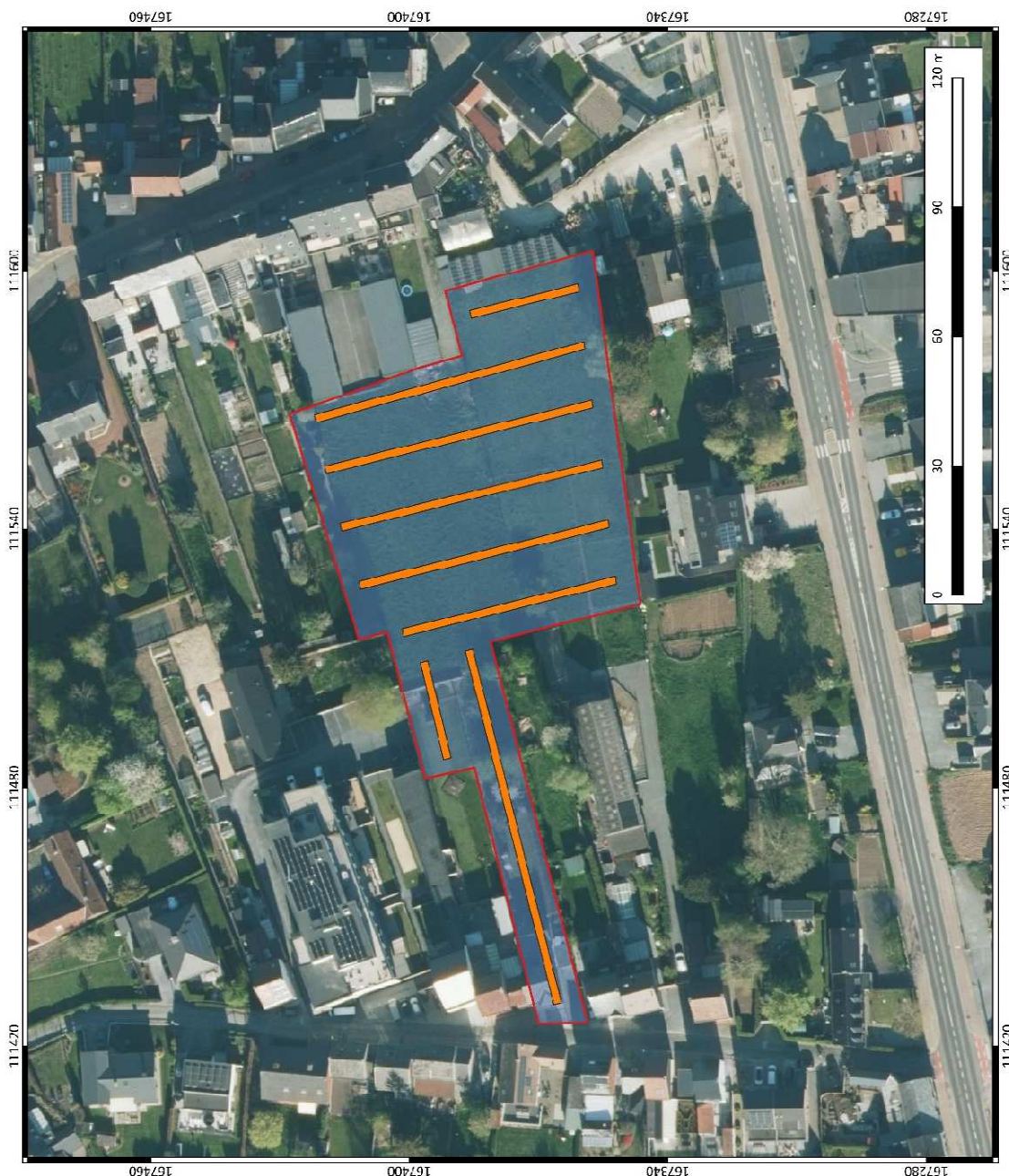
profielen gelijkmatig over de hele site verspreid. Indien de veldwerkleider het noodzakelijk acht, of wanneer een afwijkende bodemopbouw wordt waargenomen wordt een representatieve selectie als referentieprofiel beschreven. Deze worden per laag of horizont lithologisch en bodemkundig beschreven. Belangrijke bodemeigenschappen, zoals textuur, oxidoreductie, kalkgehalte, biologische processen, chemische processen, mineralogische processen en bodemhorizonten werden gedetermineerd en beschreven. De beschrijving van de profielen gebeurde conform de FAO guidelines for soil description en de Code van Goede Praktijk. De aangetroffen bodems worden gedetermineerd conform het Belgisch bodemclassificatiesysteem.

4.3.2 Eventuele afwijkende methodiek

In regel wordt het proefsleuvenonderzoek uitgevoerd zoals voorgesteld in de specifieke methodologie. Indien bepaalde omstandigheden een afwijkende methodologie of techniek vereisen, wordt dit door de erkende archeoloog gemotiveerd in de nota.

Plan 2: Inplanting proefsleuven op GRB (digitaal; 1:1; 09/03/2023).

 <p>ARCHEOLOGIE EN BOUWHISTORIE</p>	<p>Lierde Schoolstraat</p>
	<p>Inplanting proefsleuven</p>
<p>Projectnummer BAAC 2023-0346 Projectcode bureauonderzoek 2023R285</p>	
<p>Datum: 9 3 2023 Schaal: 1:800</p>	
<p>Legende</p> <ul style="list-style-type: none"> P-gebied Advieszone Proefsleuven 	
	

Plan 3: Inplanting proefsleuven op meest recente orthofoto (digitaal; 1:1; 09/03/2023).

4.4 Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

Er worden geen afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk voorzien. Mochten er tijdens de uitvoering van het vooronderzoek met ingreep in de bodem redenen zijn waarom wel wordt afgeweken van de bepalingen in de code, dan worden deze gemotiveerd in het verslag van resultaten.

4.5 Sloopvoorwaarden

De sloop van aanwezige structuren in de advieszone vervolgonderzoek kan voorafgaand aan het archeologisch onderzoek enkel plaatsvinden tot op maaiveldniveau. Alle funderingen of ondergrondse structuren dienen onaangeroerd te blijven tot het archeologisch onderzoek werd afgerond. Ondergrondse elementen kunnen eventueel gedurende het archeologisch onderzoek uitgebroken worden onder begeleiding van de uitvoerende archeoloog, indien het noodzakelijk blijkt voor de uitvoering van het onderzoek.

4.6 Potentieel vervolgtraject na archeologisch vooronderzoek

Op basis van het uitgevoerde archeologisch vooronderzoek zijn diverse vervolgstappen mogelijk:

- Vrijgave

Wanneer het archeologisch potentieel van het terrein volledig behaald werd, kan een vrijgave geadviseerd worden. Er is in dit geval in het kader van de geplande werken geen bijkomende kenniswinst te behalen door middel van verder onderzoek.

- Opgraving

Wanneer nog kennisvermeerdering mogelijk is na het reeds uitgevoerde vooronderzoek, is verder onderzoek nuttig. De vastgestelde archeologisch waardevolle zones van het plangebied zullen geadviseerd worden voor opgraving, wanneer deze verstoord zullen worden bij de uitvoering van de geplande werken. De rapportage hiervan en het natuurwetenschappelijk onderzoek na afloop van de opgraving maakt deel uit van het archeologisch traject.

- Behoud in situ

Behoud in situ kan plaatsvinden wanneer de geplande werken de aanwezige waardevolle archeologisch resten niet bedreigen of in zulke mate kunnen aangepast worden, zodanig dat dit behoud kan gegarandeerd worden. Het advies voor behoud in situ omvat een duidelijke beschrijving van de maatregelen die hiervoor noodzakelijk zijn.

- Een combinatie van voorgaande opties

Het plangebied kan opgedeeld worden in zones, waarbinnen verschillende van bovenstaande adviezen van toepassing zijn. De opdeling wordt in het eindadvies duidelijk opgemaakt en in kaart gebracht en een programma van maatregelen voor elk van deze zones wordt opgesteld.

De keuze van het vervolgtraject wordt op basis van al het uitgevoerde archeologisch vooronderzoek gemaakt, beschreven en gemotiveerd in de nota, die in akte genomen dient te worden. Indien uit het vooronderzoek met ingreep in de bodem blijkt dat een opgraving noodzakelijk is, dient dus rekening gehouden te worden met de uitvoering van deze opgraving, alsook de uitwerking van de opgravingsresultaten, het uitvoeren van natuurwetenschappelijk onderzoek en conservatie en restauratie. De specifieke invulling van de uitwerking van de opgravingsresultaten, van het natuurwetenschappelijk onderzoek en van de conservatie en restauratie zullen in het programma van maatregelen van de nota van het onderzoek in uitgesteld traject worden vastgelegd. Verder onderzoek in de vorm van een opgraving kan pas uitgevoerd worden, wanneer de vergunning voor de geplande werken verleend werd en na het uitvoeren van de melding aanvang onderzoek door de erkende archeoloog.

---

5 Lijsten

5.1 Plannenlijst

Plan 1: Plangebied met afbakening van de advieszone voor verder onderzoek (digitaal; 1:1; 09/03/2023).	7
Plan 2: Inplanting proefsleuven op GRB (digitaal; 1:1; 09/03/2023).	11
Plan 3: Inplanting proefsleuven op meest recente orthofoto (digitaal; 1:1; 09/03/2023).	12

5.2 Tabellenlijst

Tabel 1: Overzicht van de keuze onderzoeksmethode.	5
---	---

6 Bibliografie

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2020. Een beslissingsboom voor verplicht archeologisch vooronderzoek. Available at:
https://www.onroerendergoed.be/assets/files/content/images/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf.

GEOPUNT VLAANDEREN, 2023. Catalogus. Available at: <https://www.geopunt.be/catalogus>.

DE KETELAERE, S., DYSELINCK, T. & VERBEKE, E., 2016. *Archeologienota Lierde, Neerstraat. BAAC Vlaanderen Rapport Nr. 379.*, Available at:
<https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/1583>.